

بازگشایی مکاتب دختران، خواست همه مردم افغانستان است!

۱۲ اپریل ۲۰۲۲

خاطره تلخ ۲۳ مارچ ۲۰۲۲ را دختران مکاتب متوسطه و عالی افغانستان هرگز فراموش نخواهند کرد. در این روز بیش از یک میلیون دختران جوان و جوان بعد از هفت ماه انتظار با یونیفورم ها و بکس مکتب خویش و با دل‌های پر از امید به آینده به مکاتب خویش داخل شدند، اما از مسولین مکاتب شنیدند که گروه طالبان با تخلف از وعده قبلی خویش به مردم افغانستان، مکاتب متوسطه و عالی دختران را تا امر ثانی بسته نگه میدارد. این خبر برای دختران مکاتب چنان تکانه‌دهنده و وحشتناک بود که اشک را از چشمان شان جاری ساخت و با چشمان پر از اشک و دل‌هایی که در آن جای امید را یأس و جای خوشی را غم گرفته بود، به خانه های شان برگشتند و اندوه و ناامیدی فضای زندگی میلیون ها خانواده را فرا گرفت.

پس منظر موضوع: در سال ۱۹۹۶، زمانیکه طالبان برای نخستین بار قدرت سیاسی را بدست گرفتند، هیچ پلانی برای سیستم آموزشی افغانستان نداشتند. کشور نیز با جنگهای قدرت طلبانه داخلی تنظیمیها در یک حالت بحرانی بسر میبرد. طالبان بعد از مدتی مکاتب پسران را اجازه فعالیت دادند اما مکاتب دختران را به بهانه مساعد نبودن محیط برای آموزش دختران به تعویق انداختند. چند نسل از دختران تا زمان سقوط امارت طالبان از درس و تعلیم محروم ماندند. سیستم تعلیمی توانست طی دو دهه بعد از سقوط طالبان تا حدی به پایایی برسد. اما تعداد اطفال، بخصوص دختران محروم از مکتب بخاطر خرابی وضع امنیتی و فساد لجام گسیخته اداری رژیم قبلی هنوز هم به ۵ میلیون میرسد.

بعد از توافق دوحه بین طالبان و امریکا که زمینه به قدرت رسیدن مجدد طالبان را زیر نام مذاکرات صلح مساعد ساخت و به بتاریخ ۱۵ اگست ۲۰۲۱، زمانیکه طالبان با کنار گذاشتن امکان تشکیل حاکمیت همه شمول قدرت را قبضه کردند، مکاتب بخاطر شیوع کوید ۱۹ در حال تعطیل بودند. بتاریخ ۱۹ سپتمبر مکاتب پسران و مکاتب ابتدایی دختران دوباره باز شدند. اما باز شدن مکاتب متوسطه و عالی دختران به بهانه ای « نهانی نشدن برنامه اسلامی و آماده شدن محیط » به تعویق انداخته شد. بیم آن وجود داشت که تاریخ تکرار گردد، و میلیونها دختر وطن از حق تعلیم محروم شوند. اما تحت فشار خارجی طالبان وعده دادند که مکاتب دختران با آغاز فصل جدید تعلیمی مکاتب سرد سیر دوباره باز میشوند.

دختران با علاقمندی به خرید ضروریات مکتب پرداختند وبتاریخ ۲۳ مارچ روانه مکاتب شدند اما انکار طالبان از وفا به عهد شان میلوونها خانواده را افسرده و سوگوار ساخت.

عکس العمل مردم افغانستان: با وصف محدودیتها بر آزادی بیان و تهیه اخبار، تا جائی که در رسانه های داخل کشور دیده شده، هیچ باشنده افغانستان با تصمیم رهبری طالبان مبنی بر تعویق نا محدود فعالیت مکاتب دختران ابراز موافقت نکرده است. برعکس همه با آن ابراز مخالفت کردند و از رهبری طالبان خواسته اند تا هرچه سریعتر امر بازگشائی مکاتب دختران را صادر کند. محروم شدن دختران از تعلیم، عواقب اجتماعی و اقتصادی ناگواری برای افغانستان خواهد داشت. مهمترین موضوع ضربه روانی ایست که این تصمیم رهبری طالبان بردختران محروم شده از حق تعلیم و حق داشتن آرزو های بزرگتر از تشکیل خانواده بر آنها وارد میکند. خانواده های این دختران نیز از تأثیرات روانی منفی این فیصله رنج میبرند. طی بیش از دوصد روز گذشته معلمین مکاتب دختران با وصف محروم بودن از معاش و سایر امتیازات، به امید وفا نمودن طالبان به وعده بازگشائی مکاتب منتظر مانده اند تا به وظیفه مقدس معلمی ادامه بدهند. این معلمین نمیتوانند منتظر امر ثانی طالبان که شاید سالها طول بکشد، بمانند. آنها به کار های دیگری رو می آورند و این ضربه بزرگی برسیستم معارف افغانستان که همین حالا از کمبود معلمین رنج میبرد، خواهد بود. با در نظر داشت نکات فوق همه مردم افغانستان بشمول افغانهای مقیم خارج، روحانیت کشور و بخشی از طالبان با قاطعیت خواستار بازگشائی فوری مکاتب دختران میباشند و نظر خود را از طریق تظاهرات، رسانه ها و گردهمایی ها ابراز کرده اند. هیأت مدیره فدراسیون سازمانهای افغانهای مقیم اروپا، از نام اعضا و هواداران نهاد های عضو خویش به هموطنان معترض به بسته ماندن مکاتب دختران می پیوندند و خواستار خاتمه دادن عاجل به این بحران جدی اجتماعی است.

چه باید کرد؟

تعلیم و تحصیل دختران و زنان در تمام سطوح تحصیلی و کسب مدارج حرفوی و انکشاف ظرفیت فنی، تخنیک و علمی جزوه حقوق بنیادی مردم هر جامعه است و در این عصر در هیچ کشوری از جهان دختران و زنان از تحصیل محروم نگردیده و هیچ حاکمیتی حق محروم ساختن آنها از تحصیل را ندارند. عهد شکنی طالبان در قسمت بازگشائی مکاتب دختران در شروع سال جدید تعلیمی، عده زیادی از خانواده ها را بخاطر تعلیم فرزندان شان عملاً مجبور به ترک کشور ساخته اند.

متأسفانه ۴۳ سال جنگ و پالیسی های مُخرب کشور های همسایه از یکسو و سیاست ضعیف، مصرفی و وابسته نگهداشتن اقتصاد کشور ما طی دو دهه گذشته از جانب به اصطلاح دؤنر های غربی، اقتصاد افغانستان را چنان ورشکسته ساخته است که هر گروهی که بر افغانستان حاکم شود، حد اقل برای چند سال نخست محتاج به کمک بین المللی برای عرضه خدمات مبرم داخلی چون تعلیم و تربیه و خدمات صحت عامه خواهد بود. سیستم معارف افغانستان از کمبود شدید امکانات برای عرضه خدمات رنج میبرد. هرگاه حکام فعلی افغانستان از موضوع گشایش و عدم گشایش مکاتب دختران بحیث یک وسیله زور آزمائی و بازی سیاسی با غرب استفاده کنند، هم دچار برخورد ظالمانه و خلاف تمام موازین بشردوستانه علیه دختران هموطن خویش میشوند و هم امکان تمویل معاشات معلمین مکاتب پسران را به خطر می اندازند زیرا دول تمویل کننده اعلام کرده اند که تبعیض در تعلیم و تربیه را تمویل نمیکنند.

از جانب دیگر، بازگشائی عاجل مکاتب دختران میتواند از وسیع شدن اعتراضات افغانهای مقیم خارج، بخصوص اروپا و امریکا در برابر پالیسی های زن ستیزانه طالبان بکاهد و الی افغانها در داخل و خارج از کشور مصمم به دفاع وسیع و همه جانبه از حقوق دوشیزگان معصوم افغان که مادران فردای اولاد وطن بوده و سلامت جامعه، به سلامت آنها وابسته است، میباشند.

هیأت مدیره فدراسیون سازمانهای وناهندگان افغان در اروپا «فارو»